

19.12.2022

Julkinen

Vaalikauden 2019–2023 talouspolitiikan sukupuolivaikutukset -hankkeen ohjausryhmän 2. kokous

Aika 16.12.2022 klo 12.00–13.30

Paikka Hybridinä Pullonkaula-kokoushuone (Mariankatu 9) ja Teams

Osallistujat	Jonna Berghäll, VM	puheenjohtaja
	Johanna von Knorring-Rosenlew, VM	varapuheenjohtaja
	Annamari Asikainen, STM	jäsen
	Tiina Silander, OKM	jäsen
	Santtu Sundvall, TEM	jäsen
	Juho-Matti Paavola, Innolink Research Oy	asiantuntija
	Inkeri Tanhua, Equality Research Helsinki	asiantuntija
	Eugen Koev, AkavaWorks	asiantuntija
	Heidi Järvenpää, VM	sihteeri

1. Kokouksen avaus

Avattiin kokous klo 12.05.

2. Kokouksen osallistujat

Todettiin kokouksen osallistujat. Ohjausryhmän uudet jäsenet Tiina Silander ja Santtu Sundvall esittäytyivät.

3. Asialistan ja edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Hyväksyttiin asialista kokouksen työjärjestykseksi. Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja.

4. Kolmen keskeisen uudistuksen sukupuolivaikutusten tarkastelu

Asiantuntijat esittelivät arviointimallia, jossa on kuvattu perhevapaa-uudistuksen, oppivelvollisuuden laajentamisen ja pohjoismaisen työvoimapalvelumallin sukupuolivaikutuksia. Lisäksi asiantuntijat esittelivät jokaisen kokonaisuuden tutkimuskirjallisuuden hakutuloksia, joita on saatu eri hakusanojen yhdistelmillä. Hakusanojen täsmennyksistä keskusteltiin.

Perhevapaauudistuksen osalta keskusteltiin mm. siitä, että yksi keskeinen tutkimuskysymys on se, kuinka todennäköisenä nähdään uudistuksen tavoitteiden toteutuminen. Pohdittiin myös sitä, saisiko tarkasteluun mukaan jo syksyn 2022 osalta tietoja, miten vanhempainvapaita on käytetty. Toisaalta tuotiin esiin, että uudistuksen piirissä ovat vasta ne perheet, joissa laskettu aika on 4.9.2022 tai myöhemmin, joten uudistus ei välttämättä vielä ole vaikuttanut perheissä tehtäviin päätöksiin.

Pohjoismaisen työvoimapalvelumallin osalta käytiin keskustelua mm. työelämän segregaatiosta ja siitä, miten uudistus liittyy ennen kaikkea palveluprosessiin. Todettiin, että hallituksen esityksessä sukupuolivaikutusten arviointi on keskittynyt työttömyys- ja etuuskäsittelyihin, mutta myös palveluiden järjestämisessä ja uudistuksen toimeenpanossa on havaittavissa sukupuolivaikutuksia. Todettiin myös, että palveluihin ohjaamisessa on selkeä sukupuolijako, sillä naiset aloittavat työllistymistä tukevan palvelun varhaisemmassa vaiheessa. Myös työttömyysturvan sanktiojärjestelmän keventämisellä voi olla sukupuolivaikutuksia. Asiantuntijat voivat TEM:stä tiedustella pohjoismaisen työvoimapalvelumallin tilastotietoja.

Oppivelvollisuusiän laajentamisen osalta mainittiin, että Lukiolaisbarometristä ja Amisbarometristä voi löytyä hankkeen kannalta relevanttia tietoa. Maksuttoman toiseen asteen osalta OKM:ssä on menossa selvitys. Lisäksi todettiin, että ohjauskäytänteet voivat osaltaan selittää koulutuksen segregaatiota. Kaiken kaikkiaan hyvä havaita, että ohjauskäytäntöjen kehittäminen on keskeinen asia uudistuksessa.

Ohjausryhmä piti kaikkien uudistusten osalta tarkastelun lähtökohtia kattavina. Erilaisia sukupuolivaikutuksia on tunnistettu monipuolisesti. Todettiin, että on tärkeää kyetä yhdistämään havaitut sukupuolivaikutukset tutkimuskirjallisuuteen. Tarkastelussa on hyvä keskittyä ennen kaikkea välittömiin ja taloudellisiin vaikutuksiin sekä mahdollisuuksien mukaan myös välillisiin vaikutuksiin. Tässä hankkeessa kiinnostuksenkohteena on erityisesti uudistusten taloudelliset vaikutukset.

5. Etuus- ja veromuutosten tarkastelu mikrosimuloinnilla

Asiantuntijat esittelivät, miten etuus- ja veromuutosten tarkastelu mikrosimuloinnilla on edennyt. Tässä vaiheessa on tehty pohjatyötä. Asiantuntijoiden mukaan vuoden 2019 aineistoa voi käyttää mikrosimuloinnissa. Keskusteltiin siitä, mikä lasketaan päätösperäiseksi etuus- ja veromuutokseksi ja mikä puolestaan ei. Tähän pyydettiin VM:ltä näkemystä.

Lisäksi ohjausryhmältä toivottiin näkemystä, tarkastellaanko mikrosimuloinnissa jotain tiettyä etuus- tai veromuutosta erikseen kattavammin.

6. Raportin taiton ja raporttiluonnoksen kommentoinnin aikataulu

Raportin julkaisupäiväksi on ehdotettu 10. maaliskuuta 2023. Jotta taittoon on riittävästi aikaa, raportin valmis teksti olisi toimitettava taittajalle viimeistään 2.3. klo 10 mennessä. Kuviot ja taulukot olisi toimitettava taittoon viimeistään 22.2. mennessä. Taittaja toimittaa ensimmäisen taittoversion kommenteille 3.3.

Sovittiin, että järjestetään yksi kommentointikierros, minkä lisäksi kerätään mahdolliset lisäkommentit kirjallisesti. Sovittiin, että raportin luonnos toimitetaan ohjausryhmälle kommenteille perjantaina 10.2. ja havainnoista keskustellaan 15.2. kokouksessa.

7. Muut asiat

Ei ollut muita asioita.

8. Seuraava kokous

Seuraava kokous on keskiviikkona 18.1. klo 9–11 hybridinä.

9. Kokouksen päättäminen

Päätettiin kokous klo 13.41.

Jakelu

Ohjausryhmän jäsenet